

Suitu un lībiešu kultūrtelpas iepazīšanas ekskursija

Ievads

Informācija par abām kultūrtelpām

Suiti

Suiti ir neliela katoļu kopiena Iuterticīgajā Kurzemē, ko veido Alsungas novads, Jūrkalnes pagasts (Ventspils novads) un Gudenieku pagasts (Kuldīgas novads). Suitu kultūrtelpa aizņem 400 km² lielu teritoriju Kurzemes ziemeļrietumu daļā. Reģions atrodas diezgan tālu no lielākiem centriem. No Rīgas līdz Alsungai ir 177 km, tas ir 2,2 stundu brauciens. Gudenieki atrodas 184 km no Rīgas un Jūrkalne – 189 km no Rīgas. Šajā teritorijā, pateicoties katoļu baznīcas spēcīgai ietekmei un latviešu, lībiešu, poļu un vācu kultūru mijiedarbībai, izveidojusies un saglabājusies neparasta kultūrvide un identitāte. Šajā teritorijā dzīvo aptuveni 2800 cilvēku. Pagānisko tradīciju un reliģisko rituālu sintēze ir radījusi šo suitu kopienas unikālo nemateriālo kultūras mantojumu.

Suitu kultūrtelpu raksturo daudzas specifiskas iezīmes, piemēram, vokālā burdona dziedāšana suitu sieviešu izpildījumā, kāzu tradīcijas, krāsaini tradicionālie tautas tērpi, suitu valoda, vietējā virtuve, reliģiskās tradīcijas, gada cikla svinības un ievērojams skaits tautasdziesmu, dejas un melodijas.

Avoti:

- Alsungas novads. (2016). Alsungas novada mājas lapa: <http://alsunga.lv/lv/> [29.12.2019]
- Jūrkalne. (n.d.). Oficiālā mājas lapa: http://www.jurkalne.lv/?page_id=325 [29.12.2019]
- Gudenieki. (2019). Oficiālā mājas lapa: <http://gudenieki.lv/> [26.12.2018]
- [Suitu kultūrtelpa. \(2019\). UNESCO Latvijas Nacionālā komisija: http://www.unesco.lv/lv/kultura/nematerialais-kulturas-mantojums-6/suitu-kulturtelpa/suitu-kulturtelpa-1/](http://www.unesco.lv/lv/kultura/nematerialais-kulturas-mantojums-6/suitu-kulturtelpa/suitu-kulturtelpa-1/) [29.12.2019]

Lībieši

Lībieši ir Baltijas jūras somu cilmes Latvijas pamattauta, kurai bijusi liela nozīme latviešu etnoģenēzē. Mūsdienu latviešu valoda veidojusies lībiešu un seno baltu cilšu – latgaļu, zemgaļu un kuršu – saskarsmē, kas ir pamatā tās unikālajam skanējumam. Lībiešu

tradicionālā kultūra un valoda līdz mūsdienām saglabājusies, pateicoties pēdējai lībiešu kompakti apdzīvotajai teritorijai – 12 zvejniekciemiem Ziemeļkurzemes piekrastē (Melnšils, Kolka, Vaide, Saunags, Pitrags, Košrags, Mazirbe, Sīkrags, Jaunciems, Lielirbe, Miķeļtornis un Lūžņa), ko tradicionāli dēvē par Lībiešu krastu. Šīs teritorijas unikalitātes saglabāšanā nozīmīga loma bijusi ciemu ģeogrāfiskajai izolētībai – tie atrodas šaurā un smilšainā piekrastes joslā, atdalīti no iekšzemes ar purviem un citiem dabiskiem šķēršļiem) un tās noteiktajam atšķirīgajam dzīvesveidam.

To, ka lībiešu tradicionālā kultūra joprojām ir dzīva, apliecina lībiešu svētki, kuri kopš 1989.gada notiek ik gadu augusta pirmajā sestdienā Mazirbē, kā arī lībiešu dziesmu ansambļi, kuri lībiešu kompaktāk apdzīvotajās teritorijās darbojušies kopš 20. gadsimta 50.gadu vidus. Ir apzināta lībiešu radītā māksla un lībiešu valodā rakstītā literatūra.

Avoti:

- Lībiešu tradicionālā kultūra. (2019). Latvijas Kultūras kanons: <https://kulturaskanons.lv/archive/libiesu-kultura/> [29.12.2019]
- Lībiešu tradicionālā kultūra. (2011). Letonika.lv. Enciklopēdija, Latvijas kultūras kanons: <https://www.letonika.lv/groups/default.aspx?cid=1005437&r=264&lid=1005437&q=&h=1008> [29.12.2019]

Situācija

Latvijā viesojas jaunieši vecumā no 20 līdz 24 gadiem, studenti no Lietuvas. Viņi bieži ir viesojušies Latvijā, tāpēc jau ir apmeklējuši galvenos tūrisma objektus valstī. Viņus interesē kultūra un valodas, aizraujas ar folkloru, it īpaši dziedāšanu, dejošanu un dažādiem tautas svētkiem.

Universitātes Studentu pašpārvalde organizē viņu vizīti Latvijā, un viņi vēlas programmā iekļaut divu dienu ekskursiju pa Latviju, kas ir piemērota viesu interesēm un vēlmēm.

Uzdevums

Izlasiet pamatinformāciju par suitu kultūrtelpu un lībiešu kultūrtelpu un viesu vēlmēm.

Pēc tam sadalieties grupās pa 3 un diskutējiet par savu pieredzi ārvalstu ceļojumos.

Pārrunājiet iespējamās aktivitātes un tūrisma objektus, kas būtu piemēroti jauniešiem.

Pārrunājiet, kāda veida informācija jums jāmeklē. Apsveriet šādus aspektus: transports, ēdināšana, atrakcijas, aktivitātes.

Izpētiet zemāk dotajās interneta adresēs pieejamo informāciju un / vai pats(i) veiciet meklēšanu un izveidojiet divu dienu ekskursiju uz suitu reģionu un lībiešu krastu.

Izveidojiet sarakstu ar vietām, kas noteikti jāredz un pasākumiem, kuros noteikti jā piedalās, sarakstā iekļaujot vietas/pasākuma aprakstu, vēsturi un tā nozīmi. Iegūto informāciju sakārtojiet labi pārskatāmā tabulā.

Izveidojiet ekskursijas programmas prezentāciju un prezentējiet to citām grupiņām.

Process

Vispirms apziniet tīmeklī pieejamos materiālus. Pēc tam izpētiet tos. Tad izveidojiet sarakstu ar TOP vietām un pasākumiem, to vēsturi un nozīmi. Visbeidzot izveidojiet tabulu un sagatavojiet prezentāciju.

Interneta resursi:

Informācija par suitiem un suitu kultūrtelpu:

<http://www.unesco.lv/lv/kultura/nematerialais-kulturas-mantojums-6/suitu-kulturtelpa/suitu-kulturtelpa-1/>

<https://www.suitunovads.lv/lv/>

<https://kulturaskanons.lv/archive/suitu-kulturtelpa/>

https://www.youtube.com/watch?v=YO_Oy8bxoNc

<http://latvijasdargumi.unesco.lv/lv/mantojuma-skapis/suitu-kulturtelpa?req=latvijasdargumi/mantojuma-skapis/suitu-kulturtelpa>

<http://alsunga.lv/lv/>

http://www.jurkalne.lv/?page_id=325

<http://gudenieki.lv/>

<http://latvijasdargumi.unesco.lv/lv/starptautiski-atziti/#map-2>

<https://www.letonika.lv/groups/default.aspx?title=LKK%20resurss/23>

<http://lr2.lsm.lv/lv/raksts/latvijas-simtgaides-stastu-raksti/suitu-kulturtelpa.a92641/>

Informācija par lībiešiem un lībiešu kultūrtelpu:

<https://kulturaskanons.lv/archive/libiesu-kultura/>

https://kulturaskanons.lv/?get_video=1271

<https://www.letonika.lv/groups/default.aspx?cid=1005437&r=264&lid=1005437&q=&h=1008>

[https://www.celotajs.lv/cont/prof/news/2018/UNESCO libiesi I Ernstreite 180518.pdf](https://www.celotajs.lv/cont/prof/news/2018/UNESCO_libiesi_I_Ernstreite_180518.pdf)

<http://www.livones.net/lv/norises/2018/?libiesu-kulturtelpa-ieklauda-nacionala-nemateriala-kulturas-mantojuma-saraksta>

<https://valoda.lv/sodien-sak-darboties-atjauninatais-portals-par-libiesu-vesturi-valodu-un-kulturu-www-livones-net/>

<http://www.livones.net/en>

<https://www.latvia.travel/en/sight/liiv-peoples-house>

<http://visit.dundaga.lv/destinations/libiesu-krasts/libieshu-ciemi>

<http://visit.dundaga.lv/destinations/libiesu-krasts>

[https://www.celotajs.lv/lv/e/info/libiesu krasts](https://www.celotajs.lv/lv/e/info/libiesu_krasts)

Nobeigums

Jūs esat veikuši avotu izpēti internetā un uzzinājuši par ģeogrāfiju, vēsturi, kultūru, UNESCO lēmumu par suitu kultūras telpas iekļaušanu UNESCO kultūras mantojuma sarakstā un par lībiešu ģeogrāfiju, kultūru un valodu un to, kāpēc jāsaglabā viņu kultūras telpa. Jums izdevās paveikt uzdevumu un esat izveidojuši ekskursijas programmu jauniešiem, kas apmeklē Latviju. Jūs esat attīstījuši savas datorprasmes, spēju analizēt un sintezēt informāciju, valodas un prezentācijas prasmes, kas būs noderīgas jūsu turpmākajā dzīvē